

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

De deo uno, et trino - Cod. Ettenheim-Münster 202

Bach, J.

[S.l.], 1636

Capvt I

[urn:nbn:de:bsz:31-118088](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-118088)

DISPUTATION

106.

De Praedestinatione.

Multa et difficultates pertinentes ad Praedestinationem, sed cum
oēs examinari non possint, nos praecipuas et graviores in hac dis-
putatione, sicut fecimus in superioribus, discutiemus.

CAPIT. I.

Quid sit Praedestinatio?

Pro intelligentia propositae difficultatis advertendum est nomen pre-
destinatiois esse ex duobus compositum, nempe ex destinatioe et parti-
cula pra. destinare hic sumitur prout est idem atq. dirigere
in aliquem finem, unde S. Thomas q. 23. art. 1. docet des-
tinare: huc sumi sicut sumitur cum dicitur cum qui iacu-
latur, destinare sagittam ad scopum, huiusmodi est ^{pro} loquendi
significatio sagittam ad illo dirigi ad scopum sive in illi scopum.
particula vero, pra, significat antecessorem et
praexistentiam, ita ut praedestinatio non sit quaelibet directio sed
illa quae habet aliquam antecessorem. siquidem directio est des-
tinatio in aliquem finem et considerari debet, nimirum
prout est in seipsum in actu exercito, et prout est in eo qui in
finem destinatur aut dirigit, quae ratio directio habet aliquam an-
tecessorem respectu finis quem respicit directio, hinc a. quae
directio et destinatio non sumitur priori modo sed posteriori, atq. ita
praedestinatio distinguitur a glorificatione, iustificacione, vocacione,
et reliquis rebus quae ut quae hinc in actu exercito dirigitur in
vitam aeternam, ut condat ex Rom. 8. quos praedestinavit hos
et vocavit, quos vocavit, hos et iustificavit, quos a. iustificavit
illos et glorificavit, ex his a. colligi potest nomen praedestinatiois
proprie dicitur ^{hinc} vocis usus in scholis esse frequentissimus et
a verbis illi S. Pauli quos praedestinavit traxit originem, non
significat directionem in quemlibet finem, sed in ultimum
finem

finem beatitudinis supernae, ut patet ex illo progressu. I. Pauli
cuius initium est praedestinari finis a. glorificari, & ideo sola
creatura rationalis, cum ipse solus sint capaces orationis Dei & beati-
tudinis, praedestinari possunt.

Adverendum est a. per illam partem pro non solum
significari quod praedestinetur inchoat prioritatem & antecessio-
nem causa, quatenus praedestinat, quae est actus Dei, & causa non
salutis, sed etiam antecessionem & prioritatem duratio, & qui-
dein iuxta mentem scripturae & S. P. C. quod videlicet praedesti-
natio fuit ab aeterno, ea vero quae ab aeterno praedestinata sunt, in
tempore mandantur executioni, & ideo Gregorius in illa verba
capitis primi ad Rom. praedestinatus est sic ait: destinatus est,
ille qui est, praedestinatus vero qui nondum est, sicut dicit Augustus
quos a. praeservit illos & praedestinavit. his promissis.

Sciendum est praedestinatō est praeservatio & propa-
ratio beneficiorum Dei quibus certissime liberantur quatenus
liberantur. hanc praedestinatōis definitionem tradidit Augustus
lib. de bono perseverantiae cap. 19. cuius Doctoris tanta est
auctoritas in istis quae ad Dei gratiam eius praedestinatōem perti-
nent ut non alia tenenda sit veritas quam quae fuerit ex mente
Augustini, quod veritas satis manifeste docent Summi Pontifices
Celestinus & Hormisdas in suis epistolis Pontificalibus de totam
Catholice. Eandem praedestinatōis definitionem recipiunt Ful-
gentius lib. 2. ad Monimum cap. 1. Anselmus in commentatio
illius loci ad Rom. 8. quos praeservavit & praedestinavit, Magister
lib. 1. sententiarum dist. 40. S. Thomas 1. 2. 2. 2. 2. 2. 2. 2. 2. 2. 2. 2.
& alii scholastici conuictor, atque ea his patet unam propositionem non
invenire alia probare.

Explicatur in ea illa verba praeservatio & pro-
pago beneficiorum Dei assignatur veluti genus, quod illud totum
est quod colligitur ad praedestinatōis est. quibus conferuntur
aliqua gratia beneficia hinc inefficacia ad salutem. nullus
vero verbis quibus certissime liberantur quatenus liberantur con-
tinetur vel explicatur quasi propria praedestinatōis differentia,
quidem per eadem verba significatur decretum dandi creaturae
rationali gratia auxiliium non quod habet sed efficax sive infallibili-
ter conducenti ad beatitudinem supernam, quod etiam decretum
iuxta mentem scholasticorum tenent in ipso contextu pre-
destinatōis includitur, quare si quis praedestinatōem de finit
est Dei ordinationem qua creaturae illiberales per media congrua
efficaciter

efficaciter diriguntur ad finem signatus beatitudinis 107.
Hinc illam definimus huiusmodi definitio
regra consideret cum illa quam tradit August. Nec obstat
quod in hac posteriori definitione non exprimantur nec subin-
quantur actus illius & actus voluntatis Dei quos melius
precedendo, siquidem per illum terminum ordinando, uterque
ille actus sufficienter comprehenditur, nam cum ordinare
res ad finem pertineat ad providentiam ut recte notat S.
Thomas 1^a parte q. 23. art. 5. e. providentia dicit non
solum actum illius sive cognitionem mentem conducentem
ad finem, sed etiam actum voluntatis qui e. propositum dandi
huiusmodi media ad consequendum finem, procedendo que
e. quaedam pars subiectiva providentia vel eius generis, ut docet
Thomas hinc, dicitur e. Dei ordinatio e. sufficienter
comprehenditur illi duo actus nempe illius & voluntatis di-
vinae quamvis per eandem vocem ordinatio Dei potius ratio
coram illationis & decreti divini prout constituitur divinam
ordinacionem in coram, per sequentia vero verba ultima differen-
tia predestinationis constitutiva significatur.

Adendum e. a. quod licet predestinatio sit pars
subiectiva vel generis providentia, ita tamen a providentia dif-
fert quod ea de se vel in coram non dicit infallibilem consecutionem finem
particularis cuiusque creatoris in quem ipsa a providentia
dirigitur, siquidem agentia naturalia a divina providentia
diriguntur in suos fines particulares, nec tamen eos semper conse-
quuntur, contra vero predestinatio e. directio in finem beati-
tudinis infallibiliter consequendum, ut colligitur ex loco S. Pauli
allegato, ubi docet eos fuisse a Deo glorificatos qui fuerunt
predestinati, e. ex definitione predestinationis supra allegata
per S. August. predestinatio e. prescientia & preparatio beneficiorum
Dei quibus certissime liberantur quibus liberantur. Ad hoc
etiam, alios rationem predestinationis reponere in solo actu illius
prescientie divini illius. Alios in solo actu voluntatis vel
proposito dandi media e. e. sed neutrum placet e. considerari
facile erit utrumque ex supradictis recipere.

Caput II.